

del 2013

A *Canadà* (Empúries / Anagrama), de Richard Ford, Dell Parsons recorda com les activitats criminals dels seus pares van marcar-li els anys d'adolescència i el van esperar a buscar un camí propi. Tant el llibre de Ford com el d'Irving superen les 500 pàgines, però són experiències de lectura absorbents i de primer nivell.

Tradicció i modernitat

Albert Fornis i Joan Todó debuten en la novel·la

Guanyadora de l'últim premi Documenta, *Albert Serra (la novel·la, no el cineasta)*, d'Albert Fornis, és un relat de ficció sobre algú que es

DESTAQUEN LA BIOGRAFIA DEL DISSIDENT RUS LIMÓNOV I LES MEMÒRIES DE J.F. MIRA

transforma en un altre, però també és el retrat polièdric d'Albert Serra, i un conjunt d'assajos sobre artistes com Warhol, Barceló i Dalí. Publicat per Empúries, el llibre planteja una quantitat de temes molt interessants, exposats amb voluntat lúdica i puntualment provocativa: s'hi parla d'originalitat i de falsificació, de perseguir artistes, d'aspirar a l'èxit i de la fagocitació per part del capitalisme de tot el que en principi en vol escapar.

Joan Todó ha publicat els poemes *Los fòssils (al ras)* i *El fàstic que us cega*, i el llibre de contes *A butxacades* -tots tres a LaBreu-. *L'horitzó primer (L'Avenc)* és la seva primera novel·la. Arrenca amb la tornada del narrador al poble on va créixer, la Sènia, després d'anys instal·lat a Barcelona, perquè la seva situació econòmica -després d'una temporada sense feina- és complicada. Amb aquest punt de partida, Todó escriu un llibre intel·ligent, subtil i sobri.

Perdre l'esperança Agustí Calvet, 'Gaziel', i Nuccio Ordine

Entre 1922 i 1934 Agustí Calvet, *Gaziel*, va escriure articles per a *La Vanguardia* i *El Sol*. Quaranta-set d'aquests textos han estat antologats per Jordi Amat a *Tot s'ha perdut* (RBA). El crític de l'ARA Joaquim Armengol en diu: "Hi preval aquest esperit tan crític que mostra un home profundament preocupat pels fets que van succeint, perquè el seu és un amor incondicional a Catalunya i per això, crec, exposa, des de la crítica més implacable i dura, l'ànima petita del nostre país".

El professor italià Nuccio Ordine, a *La utilitat de l'inútil* (Quaderns Crema / Acantilado) reclama que la societat contemporània no deixi de banda l'art ni la recerca científica: un món només utilitari podria deixar-los ferits de mort.

Mètodes infal·libles

De 'Harry Quebert' a la concisió de Jean Echenoz

Amb *La veritat sobre el cas Harry Quebert* (La Campana / Alfaguara), el suís Joël Dicker ha fet fortuna a tot Europa. Ho ha aconseguit amb la història d'un escriptor jove que intenta provar que el seu mestre no va matar la jove Nola Roberts, amb qui va mantenir una relació d'amor fa més de tres dècades, mentre escribia la primera novel·la.

Jean Echenoz és un dels escriptors més consolidats del panorama francès contemporani. Amb *14* (Raig Verd / Anagrama), el lector acompanya cinc soldats francesos des que puguen al tren per marxar al

PERE VIRGLI

PERE TORDERA

AFP

conviccions ideològiques, ni confiança en el futur". A *El desertor en el camp de batalla* (Proa), Julià de Jòdar escriu sobre la Barcelona multicultural i en crisi a partir de dos personatges: un home obès que es desinfla i un escriptor que busca un *bestseller* de qualitat.

Noves veus angleses

Zadie Smith i Helen Oyeyemi, novel·listes amb futur

Vuit anys després de *Sobre la bellesa*, Zadie Smith ha publicat *Londres NW* (RBA / Salamandra), centrada en quatre personatges del nord-oest de la capital britànica.

Acantilado ha apostat per *El señor Fox*, de Helen Oyeyemi, vint narracions, totes amb punts de connexió, que arrenquen l'any 1936 i es permeten tota mena de viatges: temporals, geogràfics, anímics, interculturals i onírics.

Solvència russa

'Pnin', de Nabokov, i els relats de Kolimà

El 2013 ha arribat una nova traducció de *Pnin*, de Vladimir Nabokov, en què un professor universitari de mitjana edat malda per adaptar-se a l'estil de vida americà i per sobreposar-se a les seves dificultats amb l'idioma anglès. *Relats de Kolimà*, obra magna en sis volums de Varlam Xalàmov, ha començat a ser traduïda en català. Días Contados n'ha publicat el primer volum. L'escriptor rus escriu una crònica pertorbadora sobre la deshumanització i anihilació que es portaven a terme als camps de treball penitenciaris de Sibèria. ♦♦

EN LA TRIA DEL MILLOR DE L'ANY HI HAN PARTICIPAT D. ALOU, J. ARMENGOL, J. CLARET, X. DYAKONOVA, M. ESPASA, J. GARÍ, J. NOPCA, V. OBIOLS, M. PESSARRODONA, P.A. PONS I M. VIRGLI

front -la novel·la passa durant la Primera Guerra Mundial- fins al final diferent que tindrà cadascun entre les bombes i la metralla.

El Carnaval del present

Julià de Jòdar i Isaac Rosa desapareixen contra l'actualitat

A *La habitación oscura* (Seix Barral), Isaac Rosa planteja -en paraules de Marina Espasa- "un joc fosc i contemporani per a uns adults a qui els privilegis han esclatat a la cara; la generació dels que ara freguen els quaranta anys -la seva- s'ha trobat enmig d'un temps desconcertant i exigent, i ha de lluitar en una guerra per a la qual gairebé no té armes: ni seguretats econòmiques, ni

Llúcia Ramis

Tot allò que una tarda morí amb les bicicletes (Columna / Asteroid) reconstrueix la pròpia nissaga familiar de Llúcia Ramis per descobrir els fonaments del seu jo. "La publicació de

La casa de hojas, de Mark Z. Danielewski, és com haver vist néixer un nebot -diu-. Fa tres estius era a San Francisco amb l'Ana Pareja, d'Alpha Decay, i allà el va comprar. El procés de contractar-lo i d'editar-lo ha estat molt complex, envoltat d'una màgia tèrbola que crec que sortia del llibre". Publicat per Alpha Decay i Pálido Fuego, Ramis el compara amb *La història interminable*.

Sílvia Soler

Amb *L'estiu que comença* (Planeta), Sílvia Soler va guanyar el premi Ramon Llull 2013. La novel·la va tenir una gran acollida per Sant Jordi, i es va convertir en una de les més regalades pels lectors catalans. "Els germans Burgess, d'Elizabeth Strout, m'ha agradat per la minuciosa i lúcida descripció dels seus

personatges desmanegats, terriblement desorientats, tan mancats de confiança i d'afecte -diu l'escriptora-. Aquests perdedors, gent normal amb problemes de gent normal, que t'agafen pel ganyet i ja no et deixen apartar els ulls del llibre. Els tres germans Burgess volen estimar-se però no en saben. Si us va agradar *Olive Kitteridge*, *Els germans Burgess* no us decebrà". L'última novel·la de la nord-americana ha estat publicada per Edicions de 1984 i El Aleph.

Rafel Nadal

Fa dos mesos que Rafel Nadal va d'una punta a l'altra de Catalunya presentant *Quan en dèiem xampany* (Columna). De la collita del 2013, el llibre

que l'ha impressionat més és *Clement*, de Josep Maria Fonalleras. "Està especialment ben escrit, cosa que sembla una obvietat, parlant de literatura, però no tots els llibres flueixen tan bé -comenta, hores abans de marxar cap a Vall-de-roures per a una nova cita amb els lectors, a Serret Llibres-. A més, *Clement* és una reflexió a fons sobre les passions, l'amor, l'amistat, la por, l'absència i la buidor".

Dolores Redondo

"*La veritat sobre el cas Harry Quebert*, de Joël Dicker, m'ha agradat molt", diu Dolores Redondo, per a qui el 2013 ha estat un any decisiu, literàriament

parlant: *El guardià invisible* i *El llegat dels ossos* l'han convertit en un dels noms més cobejats de la novel·la negra espanyola. "Dicker és un autor fresc i espontani, capaç d'explorar gèneres molt diversos. El llibre és molt dinàmic, i la història dels dos escriptors està molt ben explicada. Hi ha dues qualitats que m'han convençut especialment, de la novel·la: l'amenitat i la capacitat que té d'evadir-te de la realitat".